

Jämförelse av nationella resultat 2023

Kvalitetsrapport för Borås Stads resultat jämfört med nationella resultat för läsåret 2022/2023

Sammanfattning

Syftet med kvalitetsrapporten är att sätta Borås Stads grundskolors resultat i relation till resultaten i riket och i jämförbara kommuner. Rapporten är en del i huvudmannens uppföljning och analys i det systematiska kvalitetsarbete och upprättas varje år.

Rapporten består av ett antal utvalda betygsresultat för vårterminen 2023 i årskurs 9 och 6 samt nationella prov i årskurs 3. Rapporten innehåller också jämförelser mellan Borås och sju liknande kommuner avseende förutsättningar och kostnader för grundskolan.

Gymnasiebehörigheten är en procentenhet lägre 2023 än 2022. Placeringen i en nationell jämförelse med alla kommuner är lägre än föregående år. Den kommunala skolan i Borås ligger fortfarande i mittskiktet men nu på den undre halvan av det. Även i relation till jämförbara kommuner är placeringen lägre.

Resultaten i årskurs 6 har förbättrats jämfört med förra året. I matematik nådde 87,6 % lägst E, en förbättring på 2,8 procentenheter. Resultatet ligger över nationella snittet. I svenska var det 93,1 % som nådde lägst E, en förbättring med två procentenheter. Resultatet ligger över det nationella snittet och bland de 25 % bästa kommunerna.

Borås grundskoleverksamhet presterar elevresultat ungefär som en snittkommun i Sverige och följer i stort den nationella trenden över tid. Det finns alltid en viss variation i Borås resultat mellan åren och det har även jämförelsekommunerna. Det speglar en normal variation mellan olika årskullar. I år är resultaten i årskurs 3 och 9 lägre, medan de i årskurs 6 har förbättrats.

Borås Stad har lägre andel elever i årskurs 1-9 i kommunal grundskola vars föräldrar har eftergymnasial utbildning än jämförbara kommuner. Borås Stad har samtidigt en högre andel elever i årskurs 1-9 i de kommunala skolorna med utländsk bakgrund samt högre andel nyinvandrade och elever med okänd bakgrund. Kostnaderna för Borås Stads grundskolor är lägre än för jämförbara kommuner.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Källa, definitioner och skala	5
2.1	Källa.....	5
2.2	Definitioner	5
2.3	Skala.....	6
2.3.1	Trefärgad skala.....	6
2.3.2	Graderad färgskala.....	6
3	Resultat.....	7
3.1	Bakgrundsfaktorer jämfört med liknande kommuner	7
3.1.1	Resultat.....	7
3.1.2	Elevsammansättning	7
3.1.3	Kostnader	7
3.1.4	Lärare	8
3.2	Årskurs 9.....	9
3.2.1	Gymnasiebehörighet	9
3.2.2	Meritvärde.....	12
3.2.3	Uppnått betygskriterier	15
3.3	Årskurs 6.....	18
3.3.1	Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, andel (%).....	18
3.3.2	Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, andel (%)	19
3.3.3	Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, andel (%) 20	
3.4	Årskurs 3.....	21
3.4.1	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, andel (%).....	21
3.4.2	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, andel (%)	22
4	Analys	23
4.1	Jämförelse med liknande kommuner	23
4.2	Årskurs 9.....	25
4.3	Årskurs 6.....	26
4.4	Årskurs 3.....	26
4.5	Diskussion	26

1 Inledning

Syftet med denna kvalitetsrapport är att sätta Borås Stads grundskolors resultat i relation till resultaten i övriga riket och i jämförbara kommuner. Rapporten är en del i huvudmannens uppföljning och analys i Grundskoleförvaltningens systematiska kvalitetsarbete och upprättas varje år.

Rapporten består av utvalda betygsresultat för vårterminen 2023 i årskurs 9, årskurs 6 och nationella prov i årskurs 3. Rapporten innehåller också jämförelser mellan Borås och sju liknande kommuner avseende förutsättningar och kostnader för grundskolan.

I anpassad grundskolas ämnen sätts betyg endast om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det. Då samtliga elever inte betygssätts saknas nationell statistik att jämföra Borås Stads anpassad grundskoleelevers resultat med. Däremot följs undervisningen årligen upp i Grundskoleförvaltningens kvalitetsrapport Undervisning och resultat.

2 Källa, definitioner och skala

2.1 Källa

Källa för redovisade resultat är Skolverkets sammanställning (Siris)¹. Utifrån detta resultat samt Sveriges kommuner och regioners (SKR) presentation Öppna jämförelser², sammanställer Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA)³ nationella jämförbara resultat för respektive huvudman i Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada)⁴.

2.2 Definitioner

- Uppgifterna avser elever i kommunala skolor i Borås Stad oberoende av var de är folkbokförda.
- Nyinvandrade elever har kommit till Sverige de senaste fyra åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svensk skola tidigare.
- För elever med okänd bakgrund saknas uppgifter om personnummer, till exempel för att de ännu inte blivit folkbokförda i Sverige.
- Alla kommuner, ovägt medel: ett värde som beskriver genomsnittet för Sveriges kommunala skolor – hur det ser ut i en genomsnittlig kommun. Det beräknas genom att summera alla kommuners genomsnittliga värde och dividera med 290.
- Riket (kommunala skolor): det mått som motsvarar hur något är för en genomsnittlig invånare (elev) i Sverige, och kan ofta redovisas även om värdena för enskilda kommuner inte får redovisas av sekretesskäl.
- Liknande kommuner grundskola, Borås: en jämförelsegrupp med sju kommuner som strukturellt liknar Borås. Denna urvalsgrupp tas fram av RKA. Vilka kommuner som ingår i gruppen kan variera från år till år. Urvalet av liknande kommuner baseras till största del på referenskostnaden (70 procent), men också på invånarantal (30 procent). Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde kosta, enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. De kommuner som ligger närmast varandra vad gäller förväntad kostnad för en verksamhet samt invånarantal bildar alltså en jämförelsegrupp. Liknande kommuner är därför enligt Kolada framför allt relevant för kostnadsjämförelser.
- Avvikelsen för modellberäknade värden visar skillnaden mellan faktiska värden och det modellberäknade värden. Modellberäknade värden har

¹ <http://siris.skolverket.se>

² <https://skl.se/tjanster/merfranskl/oppnajokforelser.275.html>

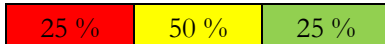
³ RKA är en ideell förening med svenska staten och Sveriges Kommuner och Regioner som medlemmar.

⁴ <https://www.kolada.se>

tagits fram av SKR i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn har tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (i Sverige sedan 0-4 år tillbaka), föräldrars utbildningsnivå, elevernas kön samt andel elever med okänd bakgrund (SKR och SCB).

2.3 Skala

2.3.1 Trefärgad skala

Skalan visar de kommuner vars resultat i jämförelse placerar sig bland de med lägst resultat (25 %, röd färg), med medelresultat (50 %, gul färg) och med högst resultat (25 %, grön färg).

2.3.2 Graderad färgskala

46,0
8,0
32,0
3,0
1,0
1,0
17,0

I den graderade färgskalan har högsta värdet mörkblå färg och lägsta värdet vit färg. Syftet med färggraderingen är att lättare kunna utläsa informationen.

3 Resultat

3.1 Bakgrundsfaktorer jämfört med liknande kommuner

Tabellerna är ett urval av resultaten elevsammansättning, kostnader, och lärare i grundskolan. I den graderade färgskalan har högsta värdet mörkblå färg och lägsta värdet vit färg.

3.1.1 Resultat

Kommuner		2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023
Borås	Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	73,2	70,9	69,9	66,7	Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	223,7	224,9	218,8	217,4	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	84,4	80,5	82,2	81,2
Eskilstuna		64,9	68,3	64,8	62,2		212,8	221,5	216,1	211,7		75,7	82,5	81,7	80,7
Gävle		69,3	69,4	65,6	66,2		209,2	210,9	210,2	212,9		81,6	82,9	81,9	83,1
Halmstad		74,8	73,5	69,9	66,9		226,1	226,7	219,9	220,6		83,8	83,4	79,1	81,8
Kristianstad		68,6	68,6	67,7	67,3		215,8	216,6	214,5	214,7		78,3	83,6	80,4	79,9
Norrköping		72,4	75,3	72,0	68,5		226,2	227,0	221,9	223,7		82,3	84,5	80,2	83,2
Södertälje		65,3	68,9	66,0	68,0		215,5	221,5	217,3	222,7		78,0	80,5	81,2	85,0
Växjö	71,9	76,2	72,8	71,9	222,9	229,5	225,4	225,8	82,2	85,7	82,8	84,3			

3.1.2 Elevsammansättning

Kommuner		2020	2021	2022		2020	2021	2022		2020	2021	2022		2020	2021	2022
Borås	Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, åk 1-9 i kommunal grundskola, lägeskommun, andel (%)	53,0	54,0	55,0	Utländsk bakgrund bland elever i åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)	34,0	33,0	33,0	Nyinvandrade och elever med okänd bakgrund i kommunal grundskola åk. 1-9, andel (%)	7,0	5,5	4,5	Flickor i grundskola åk. 1-9, kommunala skolor, andel (%)	48,0	48,0	48,0
Eskilstuna		52,0	53,0	53,0		35,0	34,0	35,0		8,2	6,4	5,0		48,0	48,0	48,0
Gävle		59,0	60,0	62,0		22,0	23,0	22,0		5,6	4,3	3,2		49,0	49,0	49,0
Halmstad		60,0	61,0	61,0		29,0	29,0	30,0		6,6	5,2	4,3		49,0	49,0	49,0
Kristianstad		58,0	58,0	59,0		32,0	32,0	32,0		6,0	4,4	3,6		49,0	49,0	49,0
Norrköping		54,0	55,0	56,0		30,0	29,0	30,0		5,3	3,6	3,5		50,0	50,0	49,0
Södertälje		47,0	48,0	48,0		57,0	58,0	59,0		10,6	10,0	10,2		48,0	48,0	48,0
Växjö	65,0	65,0	65,0	26,0	28,0	27,0	4,8	4,2	3,2	48,0	48,0	49,0				

3.1.3 Kostnader

Kommuner		2020	2021	2022		2020	2021	2022
Borås	Kostnad kommunal grundskola F-9, kr/elev	105 558,5	107 447,6	112 276,1	Kostnad för undervisning i kommunal grundskola F-9, kr/elev	63 099,6	63 206,8	64 676,6
Eskilstuna		109 358,6	113 795,8	119 704,7		65 376,7	65 425,7	67 596,3
Gävle		109 370,2	108 737,9	119 276,6		59 894,2	58 651,4	66 725,9
Halmstad		113 261,0	115 660,6	120 099,5		63 134,9	66 257,0	69 168,5
Kristianstad		108 753,4	109 686,8	112 540,8		64 871,2	67 760,6	67 208,3
Norrköping		106 805,8	112 876,9	115 357,2		60 157,4	61 050,6	64 551,1
Södertälje		120 974,0	127 391,3	127 963,0		72 626,5	73 676,1	70 524,2
Växjö		108 785,8	112 832,7	117 989,9		56 336,7	59 133,8	61 944,6

Kommuner		2020	2021	2022		2020	2021	2022
Borås	Kostnad elevhälsa i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	4 764,4	4 334,7	4 456,9	Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev	15 986,4	16 724,5	18 149,6
Eskilstuna		3 699,2	3 802,3	4 159,5		15 362,2	16 417,8	18 443,8
Gävle		3 686,2	3 896,8	4 606,8		21 469,0	18 857,8	21 864,2
Halmstad		3 844,9	4 087,6	4 378,6		20 974,3	19 952,4	20 166,8
Kristianstad		3 350,7	3 630,5	3 345,9		17 205,4	17 827,5	17 300,0
Norrköping		2 869,5	3 118,7	3 010,2		19 973,8	21 920,4	22 084,8
Södertälje		4 121,2	2 662,4	3 407,5		23 586,5	21 629,9	20 237,5
Växjö		2 402,4	2 557,0	2 773,1		18 898,2	18 478,9	18 893,2

3.1.4 Lärare

Kommuner		2020	2021	2022		2020	2021	2022		2020	2021	2022
Borås	Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, lägeskommun, antal	11,8	11,9	11,6	Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)	66,3	66,4	66,6	Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola åk 1-9, andel (%)	80,2	81,6	81,4
Eskilstuna		13,3	13,7	13,3		64,9	65,4	66,5		80,8	81,4	82,8
Gävle		11,8	11,9	12,1		69,8	69,6	69,5		84,5	85,9	85,5
Halmstad		11,9	11,6	11,5		75,3	72,8	73,7		89,9	85,5	86,0
Kristianstad		11,6	11,6	11,7		77,1	75,7	75,0		90,9	89,3	88,9
Norrköping		10,5	10,7	10,7		66,1	68,3	70,5		79,7	81,8	83,3
Södertälje		12,0	12,1	12,0		62,8	67,1	68,6		77,3	81,1	82,6
Växjö		12,4	12,1	11,8		76,7	75,1	76,2		92,0	90,4	91,3

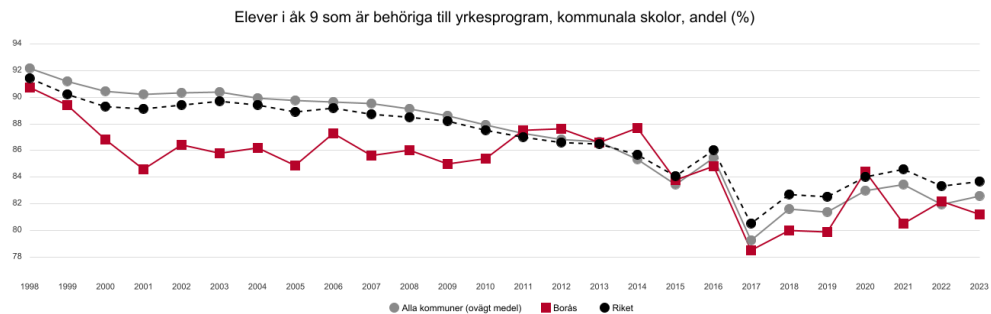
3.2 Årskurs 9

3.2.1 Gymnasiebehörighet

3.2.1.1 Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel (%)

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	84,4	-3,9	80,5	1,7	82,2	-1	81,2
Alla kommuner, ovägt medel	83	0,4	83,4	-1,4	82	0,6	82,6
Riket (kommunala skolor)	84	0,6	84,6	-1,3	83,3	0,4	83,7

Trendkurva

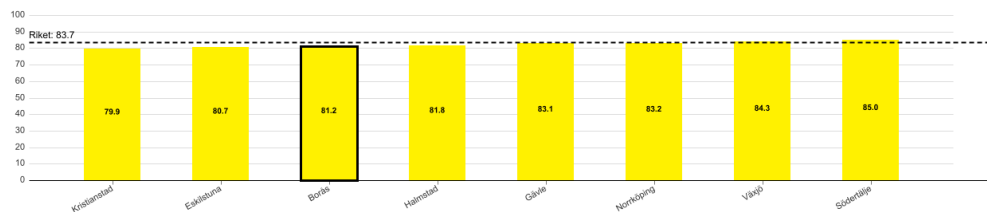
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Jämförelse: Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 2023

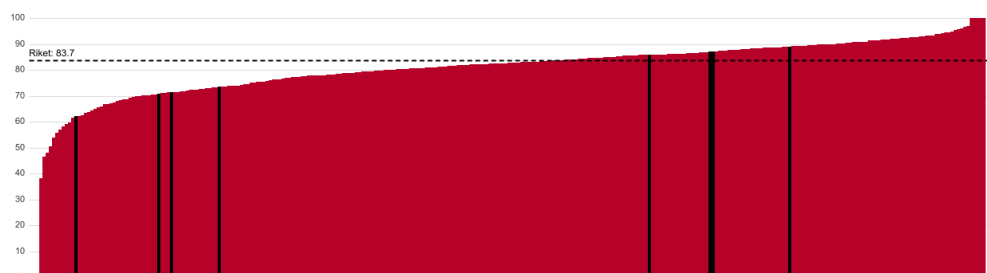
Jämförelse: Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Kristianstad (79,9), Eskilstuna (80,7), Borås (81,2) Halmstad (81,8), Gävle (83,1), Norrköping (83,2), Växjö (84,3) och Södertälje (85,0).

Kommunala skolor i Borås 2023

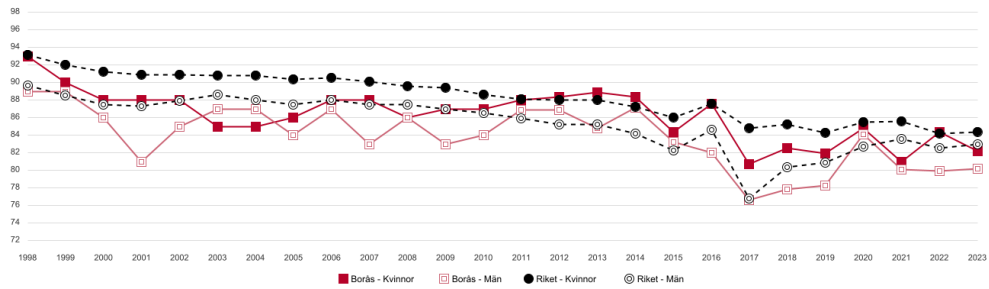
Enhetsdata: Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Erikslundskolan (62,2), Daltorpskolan (70,8), Särilaskolan (71,4), Bodaskolan (73,5), Engelbrektskolan (85,8), Fristadskolan (87,0), Dalsjöskolan (87,0), Viskaforskskolan (89,0) och Sandgårdskolan (97,3)

Jämförelse kön

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)

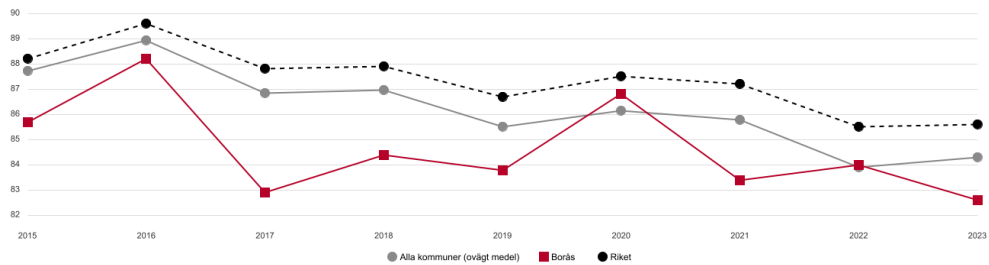

Borås: 2023 (K:82,2) (M:80,2). 2022 (K:84,4) (M:79,9). 2021 (K:81,0) (M:80,1). 2020 (K:84,8) (M:84,1).

Riket: 2023 (K:84,4) (M:83,0). 2022 (K:84,2) (M:82,5). 2021 (K:85,6) (M:83,6). 2020 (K:85,5) (M:82,7).

Exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)

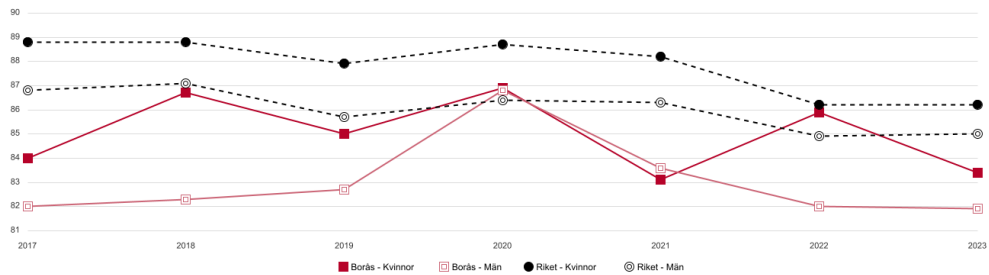
Borås: 2023 (82,6). 2022 (84,0). 2021 (83,4). 2020 (87,5).

Alla kommuner, ovägt medel: 2023 (84,3). 2022 (83,9). 2021 (85,8). 2020 (86,2).

Riket: 2023 (85,6). 2022 (85,5). 2021 (87,2). 2020 (87,5).

Exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund utifrån kön

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)

Borås: 2023 (K:83,4) (M:81,9). 2022 (K:85,9) (M:82,0). 2021 (K:83,1) (M:83,6). 2020 (K:86,8) (M:86,9).

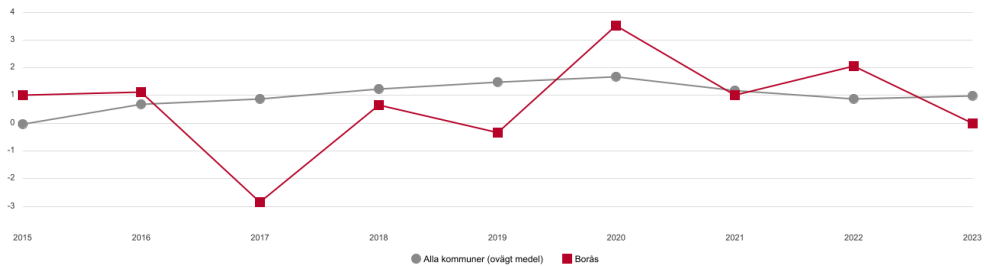
Riket: 2023 (K:86,2) (M:85,0). 2022 (K:86,2) (M:84,9). 2021 (K:88,2) (M:86,3). 2020 (K:88,7) (M:86,4).

3.2.1.3 Elever i åk. 9, behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde, procentenheter

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	3,5	-2,5	1	1	2,0	-2,0	0,0
Alla kommuner, ovägt medel	1,7	-0,5	1,2	-0,3	0,9	0,2	1,1

Trendkurva

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter

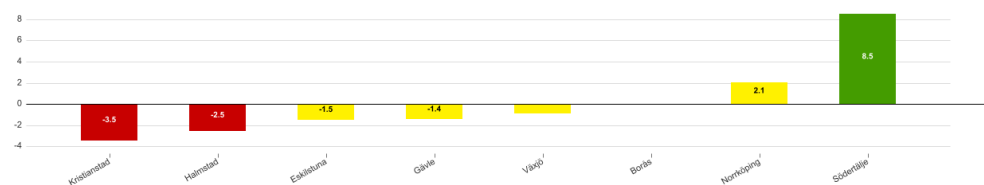
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

förelse: Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter - Borås (År: 2

Jämförelse med liknande kommuner 2023

förelse: Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter - Borås (År: 2

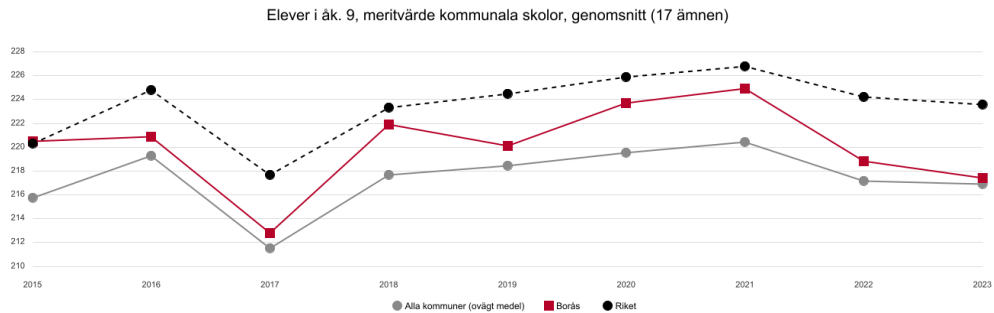
Från Vänster: Kristianstad (-3,5), Halmstad (-2,5), Eskilstuna (-1,5), Gävle(-1,4), Växjö (-0,9), Borås (-0,0), Norrköping (2,1) och Södertälje 8,5).

3.2.2 Meritvärde

3.2.2.1 Elever i åk. 9, meritvärde i genomsnitt (17 ämnen) för alla elever, meritvärdespoäng

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	223,7	1,2	224,9	-6,1	218,8	-1,4	217,4
Alla kommuner, ovägt medel	219,6	0,8	220,4	-3,3	217,1	-0,2	216,9
Riket (kommunala skolor)	225,9	0,9	226,8	-2,6	224,2	-0,6	223,6

Trendkurva

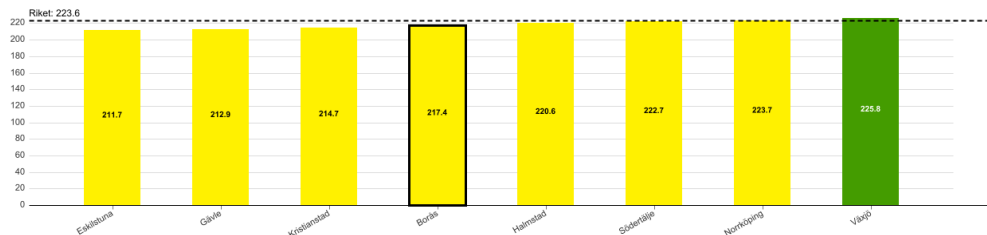
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Jämförelse: Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen) - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 2023

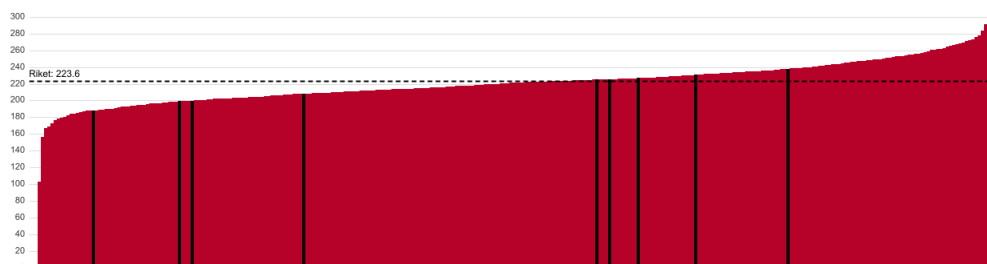
Jämförelse: Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Eskilstuna (211,7), Gävle (212,9), Kristianstad (214,7), Borås (217,4), Halmstad (220,6), Södertälje (222,7), Norrköping (223,7) och Växjö (225,8).

Kommunala skolor i Borås 2023

Enhetsdata: Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen) - Borås (År: 2023)

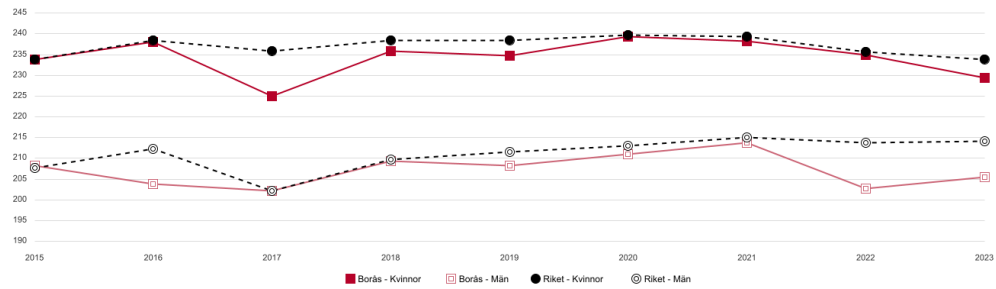

Från Vänster: Särilaskolan (188,1), Erikslundskolan (199,2), Daltorpskolan (199,9), Bodaskolan (208,3), Viskaforsskolan (225,2), Fristadskolan (225,7), Dalsjöskolan (226,8), Engelbrektskolan (230,8), och Sandgårdskolan (238,0).

Jämförelse av nationella resultat 2023

Jämförelse kön

Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)

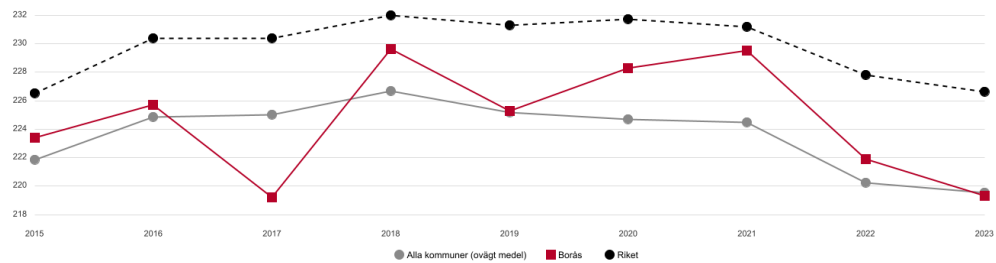

Borås: 2023 (K:229,5) (M:205,5). 2022 (K:235,0) (M:202,7). 2021(K:238,2) (M:213,7). 2020 (K:239,3) (M:211,0).

Riket: 2023 (K:233,8) (M:214,1). 2022 (K:235,6) (M:213,7). 2021(K:239,4) (M:215,1). 2020 (K:239,8) (M:213,1).

Exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund

Elever i åk 9 meritvärde kommunala skolor (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), genomsnitt (17 ämnen)

Borås: 2023 (219,3). 2022 (221,9). 2021(229,5). 2020 (228,3).

Alla kommuner, ovägt medel: 2023 (219,5). 2022 (220,3). 2021(224,5). 2020 (224,7).

Riket: 2023 (226,6). 2022 (227,8). 2021(231,2). 2020 (231,7).

Exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund utifrån kön

Elever i åk 9 meritvärde kommunala skolor (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), genomsnitt (17 ämnen)

Borås: 2023 (K:231,7) (M:207,1). 2022 (K:238,6) (M:205,1). 2021(K:242,4) (M:218,5). 2020 (K:244,0) (M:215,4).

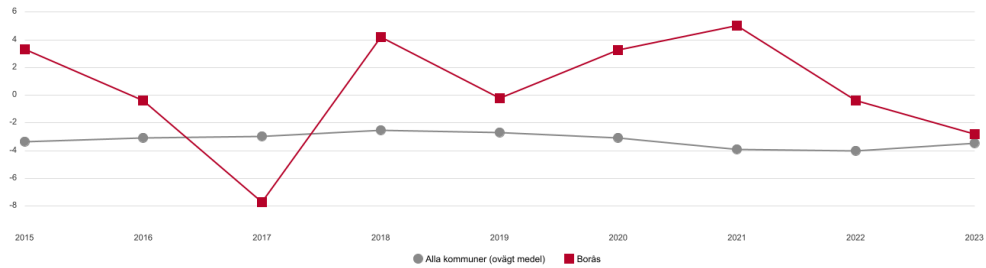
Riket: 2023 (K:236,9) (M:217,0). 2022 (K:239,2) (M: 217,2). 2021(K: 243,9) (M: 219,3). 2020 (K:245,5) (M:218,8).

3.2.2.2 Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde, avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	3,3	1,7	5	-5,4	-0,4	-2,4	-2,8
Alla kommuner, ovägt medel	-3,1	-0,8	-3,9	-0,1	-4	0,5	-3,5

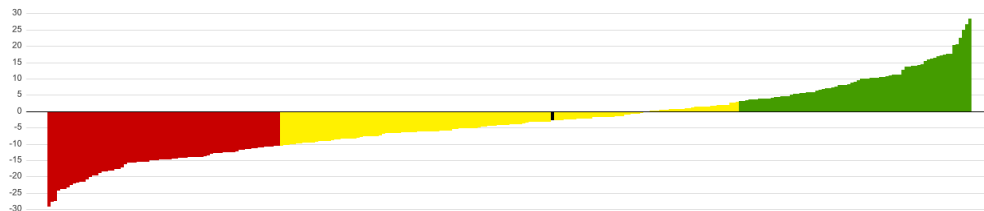
Trendkurva

Elever i åk 9, genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng

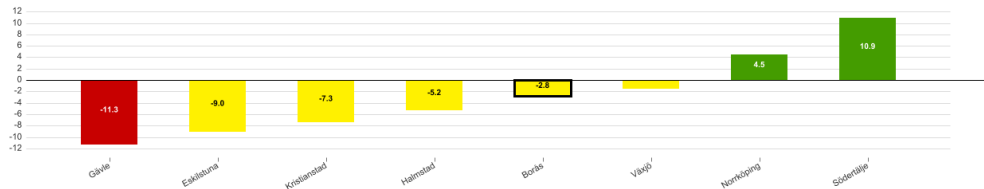
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

mförelse: Elever i åk 9, genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 2023

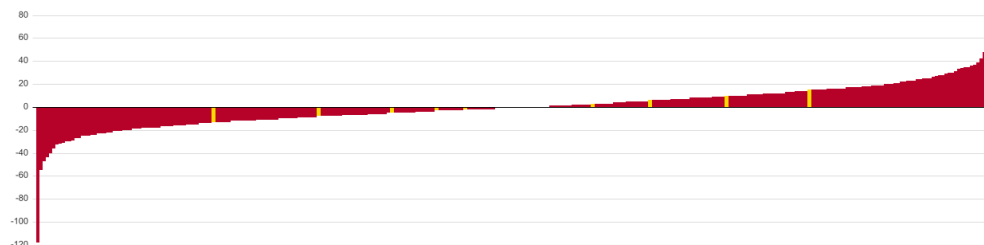
mförelse: Elever i åk 9, genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Gävle (-11,3), Eskilstuna (-9,0), Kristianstad (-7,3), Halmstad (-5,2), Borås (-2,8), Växjö (-1,6), Norrköping (4,5), och Södertälje (10,9).

Kommunala skolor i Borås 2023

Enhetsdata: Meritvärde i åk. 9, avvikelse från SALSAs på enhetsnivå, poäng - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Daltorpskolan (-13,0), Dalsjöskolan (-8,0), Fristadskolan (-5,0), Sandgårdskolan (-3,0), Bodaskolan (-2,0), Erikslundskolan (3,0), Engelbrektskolan (6,0), Viskaforskskolan (10,0), och Särlaskolan (15,0).

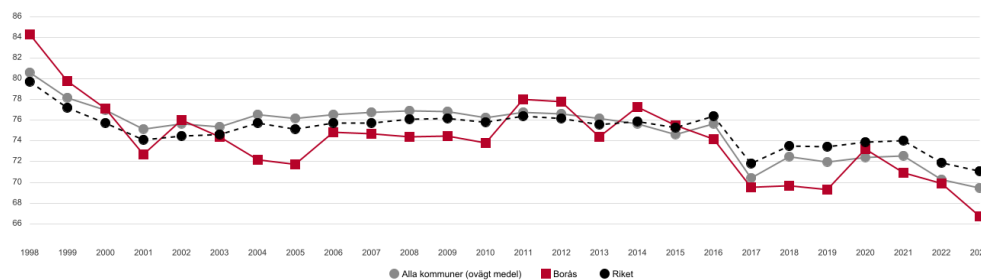
3.2.3 Uppnått betygskriterier

3.2.3.1 Elever i åk. 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, (alla elever), andel (%)

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	73,2	-2,3	70,9	-1	69,9	-3,2	66,7
Alla kommuner, ovägt medel	72,4	0,1	72,5	-2,2	70,3	-0,8	69,5
Riket (kommunala skolor)	73,9	0,1	74	-2,1	71,9	-0,8	71,1

Trendkurva

Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)

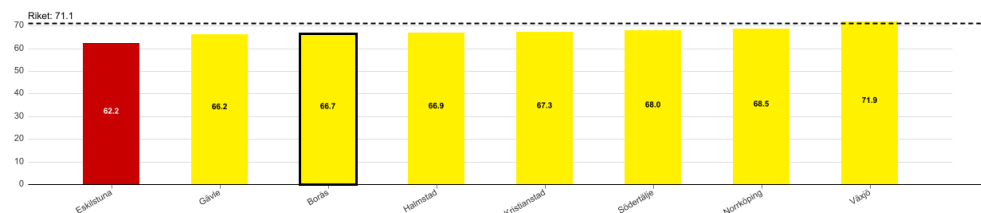
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Jämförelse: Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 2023

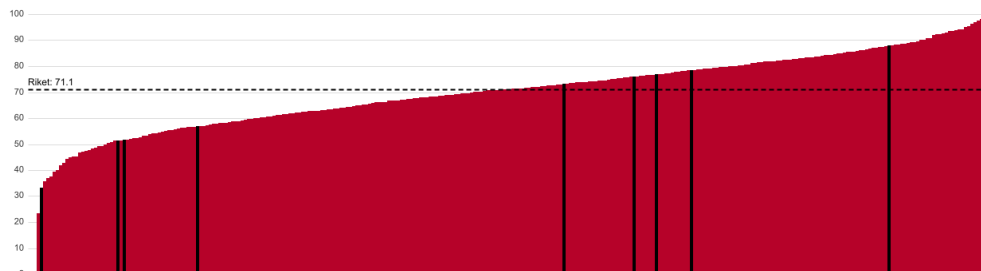
Jämförelse: Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Eskilstuna (62,2), Gävle (66,2), Borås (66,7), Halmstad (66,9), Kristianstad (67,3), Södertälje (68,0), Norrköping (68,5) och Växjö (71,9).

Kommunala skolor i Borås 2023

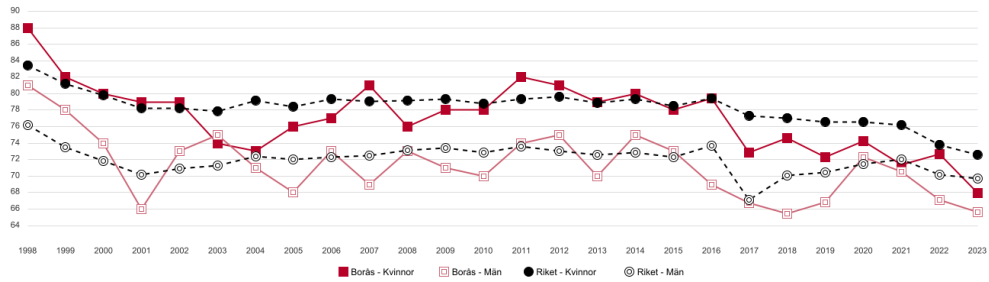
Enhetsdata: Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Särilaskolan (33,3), Erikslundskolan (51,4), Dalatorpskolan (51,6), Bodaskolan (56,8), Engelbrektskolan (73,3), Dalsjöskolan (76,0), Viskaforsskolan (76,8), Fristadskolan (78,6) och Sandgårdskolan (87,9).

Jämförelse kön

Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)

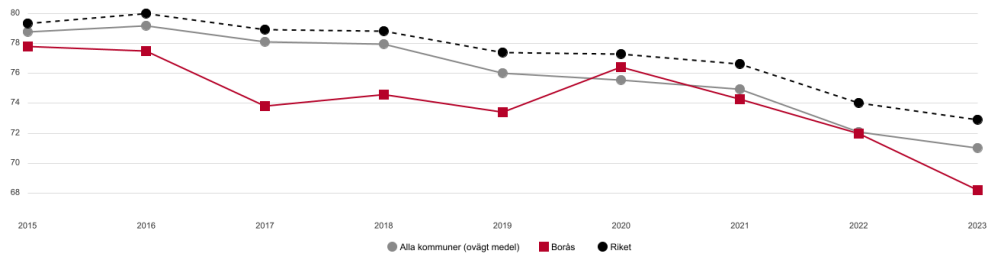

Borås: 2023 (K:67,9) (M:65,6). 2022 (K:72,7) (M:67,1). 2021(K:71,4) (M:70,5). 2020 (K:74,2) (M:72,3).

Riket: 2023 (K:72,6) (M:69,7). 2022 (K:73,8) (M:70,2). 2021(K:76,2) (M:72,0). 2020 (K:76,6) (M:71,5).

Exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund

Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)

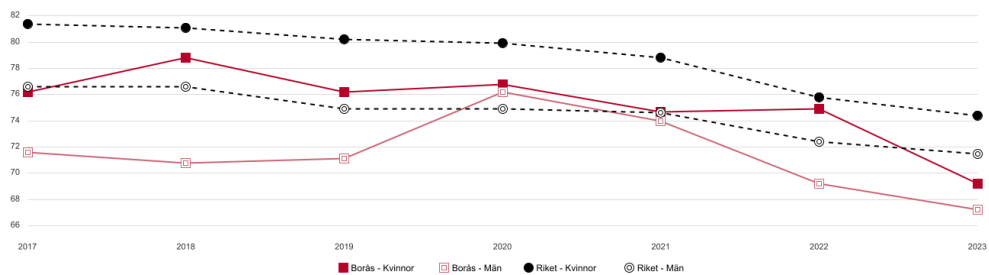
Borås: 2023 (68,2). 2022 (72,0). 2021(74,3). 2020 (76,4).

Alla kommuner, ovägt medel: 2023 (71,0). 2022 (72,1). 2021(75,0). 2020 (75,5).

Riket: 2023 (72,9). 2022 (74,0). 2021(76,6). 2020 (77,3).

Exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund utifrån kön

Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)

Borås: 2023 (K:69,2) (M:67,2). 2022 (K:74,9) (M:205,169,2). 2021(K:74,7) (M:74,0). 2020 (K:76,8) (M:76,2).

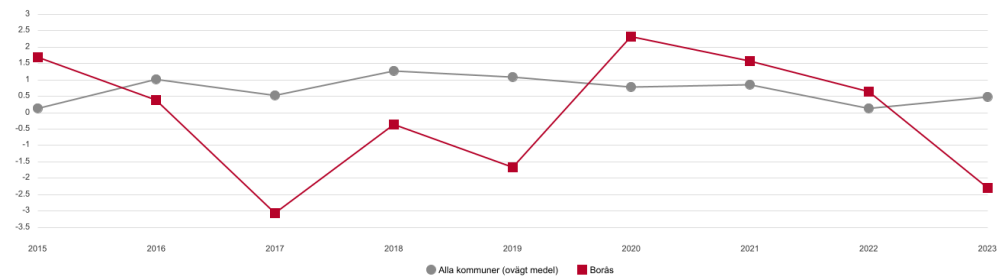
Riket: 2023 (K:74,4) (M:71,5). 2022 (K:75,8) (M:72,4). 2021(K:78,8) (M:74,6). 2020 (K:79,9) (M:74,9).

3.2.3.2 Uppnått i åk. 9 betygskriterierna i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	2,3	-0,7	1,6	-1,0	0,6	-2,9	-2,3
Alla kommuner, ovägt medel	0,8	0	0,8	-0,7	0,1	0,4	0,5

Trendkurva

Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter

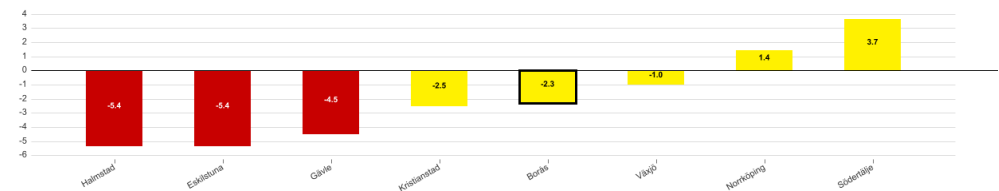
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

se: Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter - Borås (

Jämförelse med liknande kommuner 2023

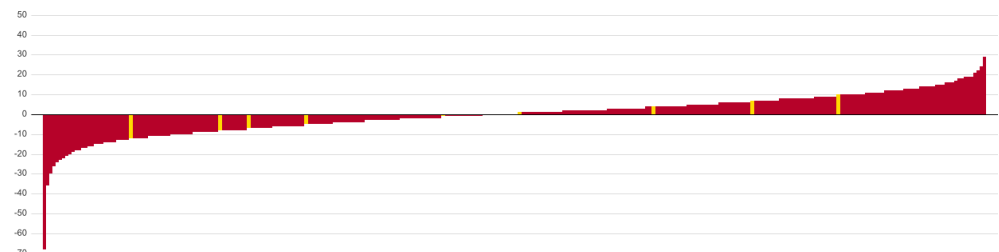
se: Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, procentenheter - Borås (

Från Vänster: Halmstad (-5,4), Eskilstuna (-5,4), Gävle (-4,5), Kristianstad (-2,5), Borås (-2,3), Växjö (-1,0), Norrköping (1,4) och Södertälje (3,7).

Kommunala skolor i Borås 2023

Enhetsdata: Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna, avvikelse från SALSA på enhetsnivå, procentenheter - Borås (År: 2023)

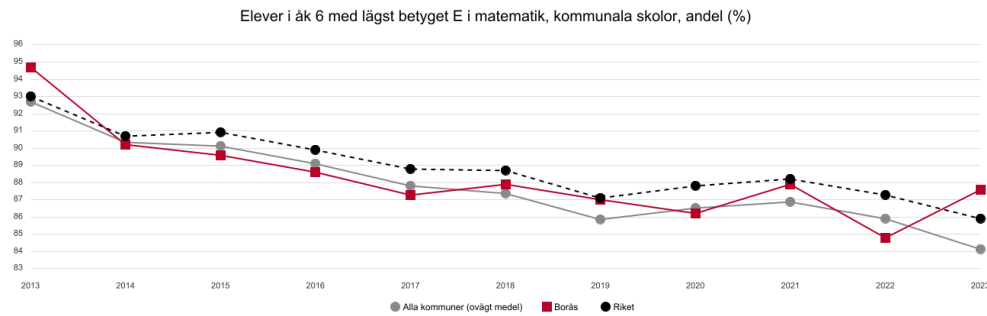
Från Vänster: Daltorpskolan (-12,0), Bodaskolan (-8,0), Särlaskolan (-7,0), Erikslundskolan (-5,0), Dalsjöskolan (-1,0), , Engelbrektskolan (1,0), Fristadskolan (4,0), Sandgårdskolan (7,0) och Viskaforskskolan (10,0).

3.3 Årskurs 6

3.3.1 Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, andel (%)

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	86,2	1,7	87,9	-3,1	84,8	2,8	87,6
Alla kommuner,	86,8	0,1	86,9	-1	85,9	-1,8	84,1
Riket (kommunala skolor)	87,8	0,4	88,2	-0,9	87,3	-1,4	85,9

Trendkurva

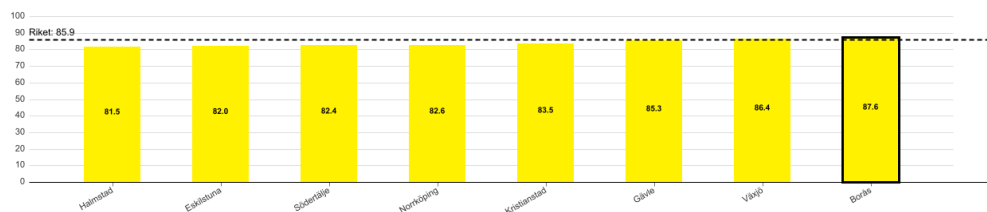
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Jämförelse: Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 20

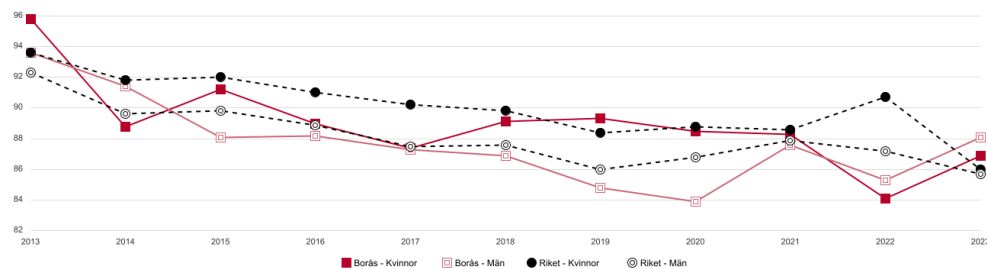
Jämförelse: Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Halmstad (81,5), Eskilstuna (82,0), Södertälje (82,4), Norrköping (82,6), Kristianstad (83,5) Gävle (85,3), Växjö (86,4), och Borås (87,6).

Jämförelse kön

Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)

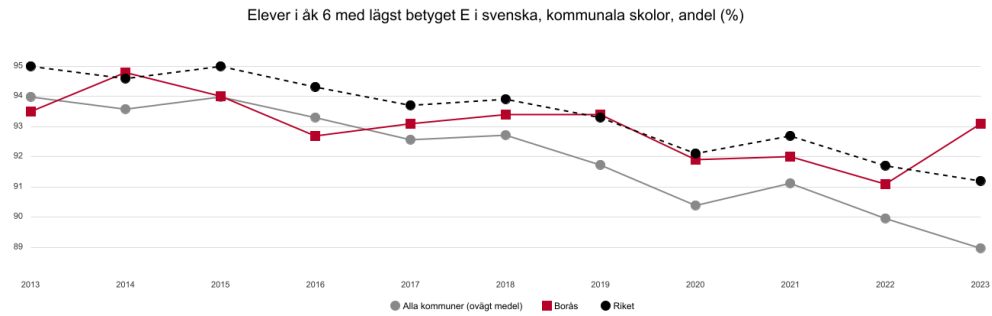

Borås: 2023 (K:86,9) (M:88,1). 2022 (K:84,1) (M:85,3). 2021(K:88,3) (M:87,6). 2020 (K:88,5) (M:83,9).
Riket: 2023 (K:86,0) (M:85,7). 2022 (K:90,7) (M:87,2). 2021(K:88,6) (M:87,9). 2020 (K:88,8) (M:86,8).

3.3.2 Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, andel (%)

	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	91,9	0,1	92	-0,9	91,1	2,0	93,1
Alla kommuner,	90,8	1	91,8	-1,8	90	-1,0	89,0
Riket (kommunala skolor)	92,1	0,6	92,7	-1	91,7	-0,5	91,2

Trendkurva

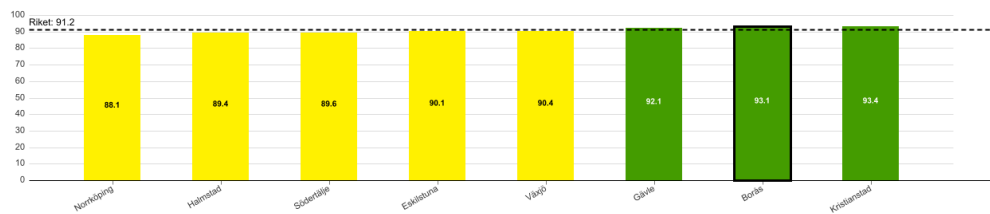
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Jämförelse: Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 2023

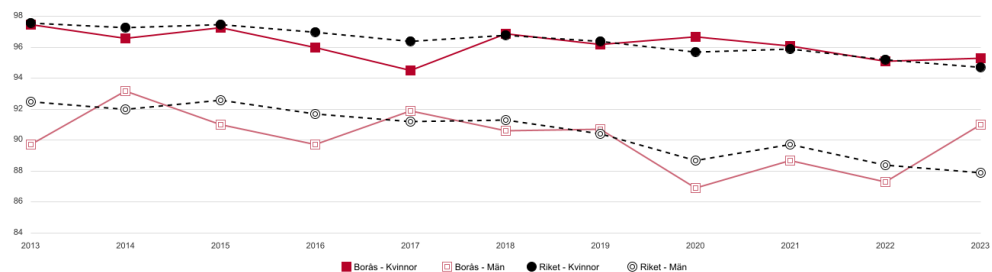
Jämförelse: Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Norrköping (88,1), Halmstad (89,4), Södertälje (89,6), Eskilstuna (90,1), Växjö (90,4), Gävle (92,1), Borås (93,1) och Kristianstad (93,4).

Jämförelse kön

Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)

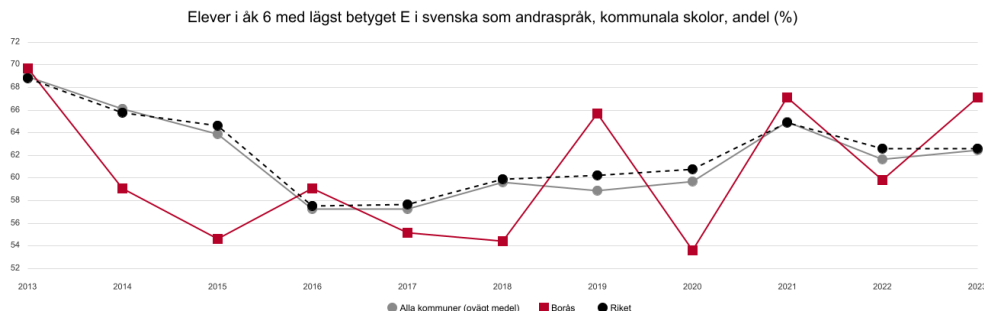
Borås: 2023 (K:95,3) (M:91,0). 2022 (K:95,1) (M:87,3). 2021(K:96,1) (M:88,7). 2020 (K:96,7) (M:86,9).

Riket: 2023 (K:94,7) (M:87,9). 2022 (K:95,2) (M:88,4). 2021(K:95,9) (M:89,7). 2020 (K:95,7) (M:88,7).

3.3.3 Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, andel (%)

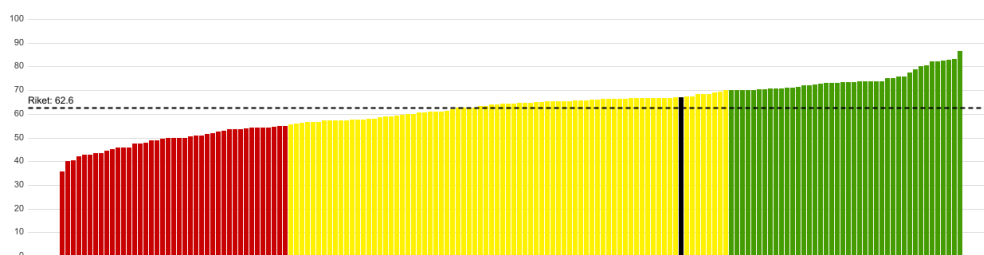
	2020	Förändring	2021	Förändring	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	53,6	13,5	67,1	-7,3	59,8	7,3	67,1
Alla kommuner,	53,9	11,1	65	-3,4	61,6	0,8	62,4
Riket (kommunala skolor)	60,8	4,1	64,9	-2,3	62,6	0,0	62,6

Trendkurva

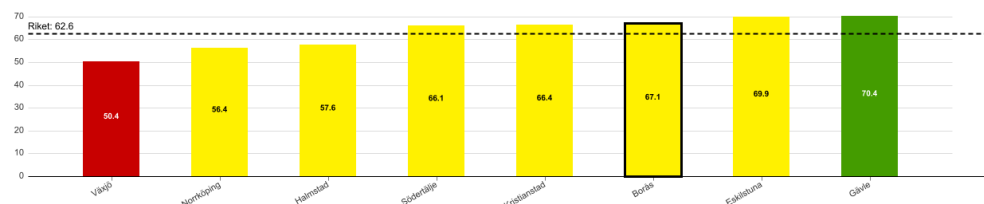
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Jämförelse: Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 2023

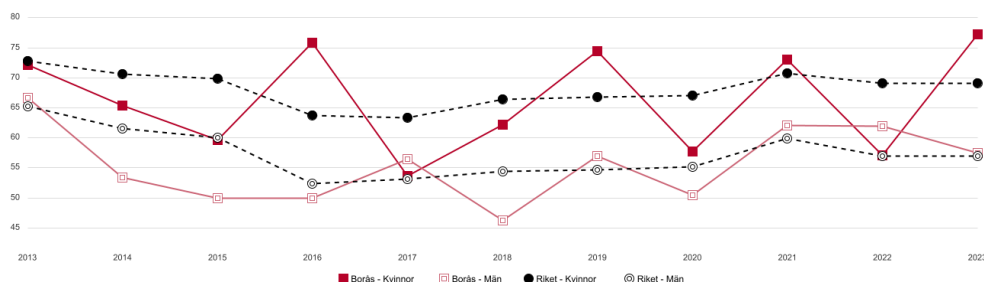
Jämförelse: Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Växjö: Växjö (50,4), Norrköping (56,4), Halmstad (57,6), Södertälje (66,1), Kristianstad (66,4), Borås (67,1), Eskilstuna (69,9), och Gävle (70,4)

Jämförelse kön

Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)

Borås: 2023 (K:77,3) (M:57,5). 2022 (K:57,1) (M:62,0). 2021(K:73,1) (M:62,1). 2020 (K:57,7) (M:50,5)

Riket: 2023 (K:69,1) (M:57,0). 2022 (K:69,1) (M:57,0). 2021(K:70,7) (M:59,9). 2020 (K:67,1) (M:55,2).

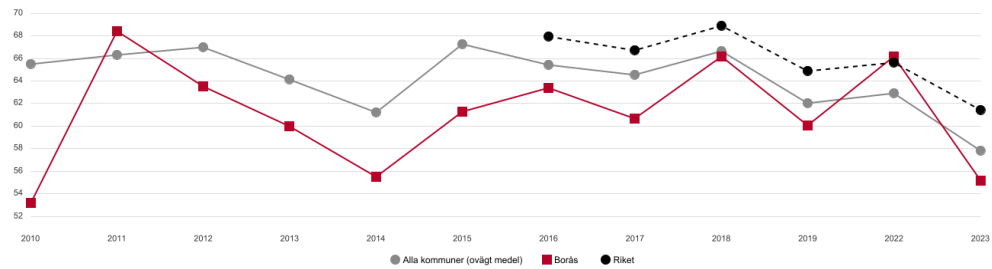
3.4 Årskurs 3

3.4.1 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, andel (%)

	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	66,0	-11,0	55,0
Alla kommuner,	63,0	-5,0	58,0
Riket (kommunala skolor)	66,0	-5,0	61,0

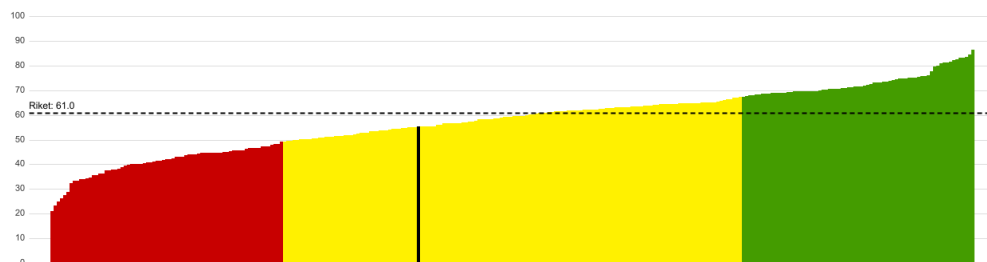
Trendkurva

Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)

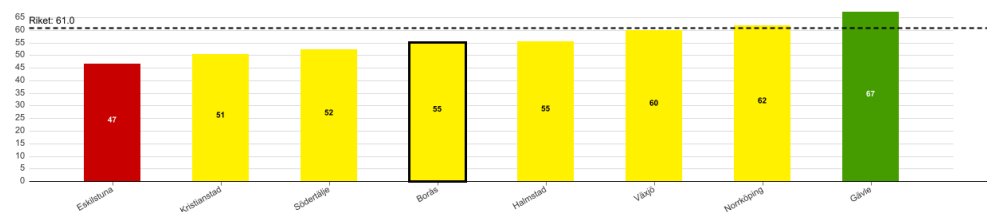
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Införelse: Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Jämförelse med liknande kommuner 2023

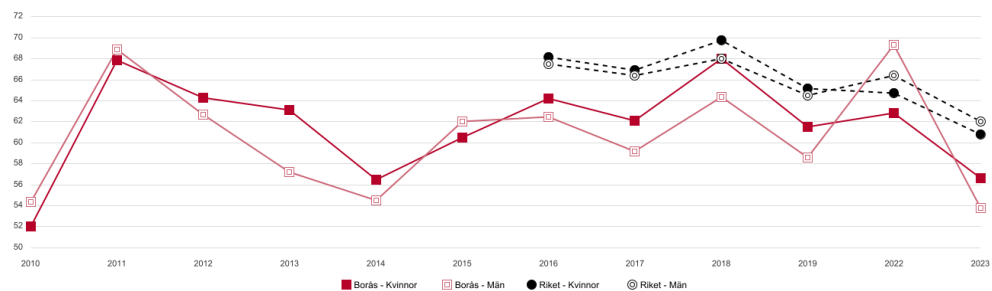
Införelse: Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) - Borås (År: 2023)

Från Vänster: Eskilstuna (47), Kristianstad (51), Södertälje (52), Borås (55), Halmstad (55), Växjö (60), Norrköping (62) och Gävle (67).

Jämförelse kön

Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)

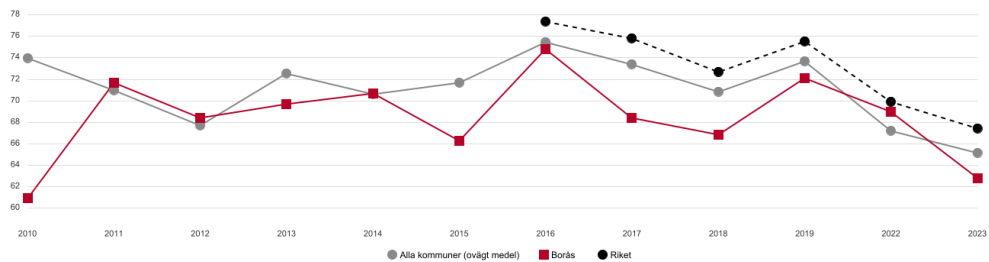
Borås: 2023 (K:57) (M:54). 2022 (K:63) (M:69). 2021(K:62) (M:59). 2020 (K:68) (M:64).
Riket: 2023 (K:61) (M:62). 2022 (K:65) (M:66). 2021(K:65) (M:65). 2020 (K:70) (M:68).

3.4.2 Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, andel (%)

	2022	Förändring	2023
Borås (kommunala skolor)	69,0	-6,0	63,0
Alla kommuner,	67,0	-2,0	65,0
Riket (kommunala skolor)	70,0	-3,0	67,0

Trendkurva

Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)

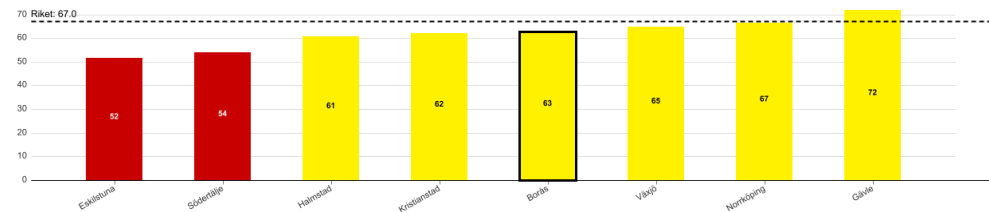
Placering jämfört med alla kommuner i riket 2023

Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) - Borås

Jämförelse med liknande kommuner 2023

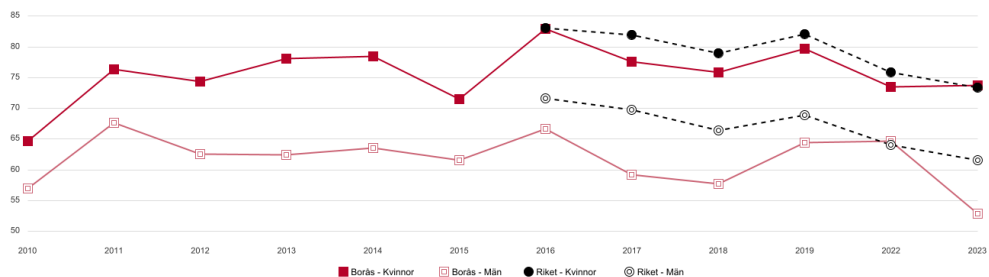
Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) - Borås

Från Vänster: Eskilstuna (52), Södertälje (54), Halmstad (61), Kristianstad (62), Borås (63), Växjö (65), Norrköping (67) och Gävle (72).

Jämförelse kön

Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)

Borås: 2022 (K:74) (M:53). 2021(K:74) (M:65). 2020 (K:76) (M:58).
Riket: 2022 (K:73) (M:62). 2021 (K:76) (M:64). 2020 (K:79) (M:66).

4 Analys

4.1 Jämförelse med liknande kommuner

Av de redovisade jämförelsekommunerna är det Eskilstuna och Norrköping som har mest liknande förutsättningar i elevgruppen som Borås. Eskilstuna har något sämre förutsättningar och Norrköping något bättre.

Andel föräldrar med eftergymnasial utbildning i snitt 2020-2022:

Borås 54 %

Eskilstuna 52,7 %

Norrköping 55 %

Andel elever med utländsk bakgrund i snitt 2020-2022:

Borås 33,3 %

Eskilstuna 34,7 %

Norrköping 29,7 %

Andel nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund i snitt 2020-2022:

Borås 5,7 %

Eskilstuna 6,5 %

Norrköping 4,1 %

Andel flickor i snitt 2020-2022:

Borås 48 %

Eskilstuna 48 %

Norrköping 49,7 %

Norrköping har bäst förutsättningar i alla dessa faktorer och Eskilstuna har sämst förutom andelen flickor där Borås har samma värde.

Vad gäller kostnader för skolan i dessa tre kommuner ser det ut på följande sätt.

Total kostnad per elev i snitt 2020-2022:

Borås 108 427,4 kr

Eskilstuna 114 286,4 kr

Norrköping 111 680,0 kr

Kostnad för undervisning per elev i snitt 2020-2022:

Borås 63 661,0 kr

Eskilstuna 66 132,9 kr

Norrköping 61 919,7 kr

Kostnad för elevhälsa per elev i snitt 2020-2022:

Borås 4 518,7 kr

Eskilstuna 3 887,0 kr

Norrköping 2 999,5 kr

Kostnad för lokaler per elev i snitt 2020-2022:

Borås 16 953,5 kr

Eskilstuna 16 741,3 kr

Norrköping 21 326,3 kr

Borås har den lägsta totala elevkostnaden, men klarar att lägga en relativt stor andel på undervisning och elevhälsa. Norrköping har den högsta lokalkostnaden och lägger också minst pengar på undervisning och elevhälsa.

Elevers resultat i dessa tre kommuner ser ut på följande sätt.

Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven (minst E) i alla ämnen i snitt 2020-2023:

Borås 70,2 %

Eskilstuna 65,1 %

Norrköping 72,1 %

Meritvärde i snitt årskurs 9 i snitt 2020-2023:

Borås 221,2

Eskilstuna 215,5

Norrköping 224,7

Andel elever som är behöriga till yrkesprogram i snitt 2020-2023:

Borås 82,1 %

Eskilstuna 80,2 %

Norrköping 82,6 %

Resultaten för dessa tre kommuner följer mönstren i förutsättningarna i elevgrupperna. Norrköping har bäst förutsättningar och har också högsta elevresultaten. Eskilstuna har sämst förutsättningar och har också lägsta elevresultaten, trots att man lägger mer pengar på grundskolan.

Den kommun som presterar bäst elevresultat av de åtta i jämförelsegruppen i relation till förutsättningarna i elevgruppen är Södertälje, men det är också den kommun som lägger mest pengar på skolan. Om Borås Stad skulle ha anslagit lika mycket pengar per elev som Södertälje 2022, skulle kostnaden för de kommunala eleverna i grundskolan ökat med cirka 185 mkr. Och om Borås Stad skulle ha anslagit lika mycket pengar per elev som Norrköping 2022, skulle kostnaden för de kommunala eleverna i grundskolan ökat med cirka 36 mkr. En likadan jämförelse med Eskilstuna ger en ökning med cirka 87 mkr.

I elevresultaten finns det en variation mellan olika år hos varje kommun. Det är en normalbild och beror sannolikt till största del på de faktiska förutsättningarna och behoven hos de olika elevgrupperna.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är det svårt att fullt ut jämföra kopplingen mellan kostnader och resultat kommuner emellan, då kommunernas förutsättningar kan skilja sig mycket åt⁵. Även i en jämförelse mellan liknande kommuner kan exempelvis kommunernas skolstruktur och hyresmodeller se olika ut.

4.2 Årskurs 9

Gymnasiebehörigheten är en procentenhet lägre 2023 än 2022. Placeringen i en nationell jämförelse med alla kommuner är lägre än föregående år. Den kommunala skolan i Borås ligger fortfarande i mittskiktet men nu på den undre halvan av det. Även i relation till jämförbara kommuner är placeringen lägre.

Spridningen i gymnasiebehörigheten mellan skolenheterna är fortsatt stor, från 62,2 % till 97,3 %.

Nationellt har gymnasiebehörigheten sjunkit sedan slutet av nittiotalet. Mellan 2000 och 2010 låg Borås lägre än snittet nationellt, men från 2011 ligger resultaten mer i paritet med de nationella och följer i stort de nationella kurvorna.

Gymnasiebehörigheten 81,2 % ligger exakt på det modellberäknade värdet, vilket är lägre än 2022 då resultatet var två procentenheter bättre än det modellberäknade. I jämförelse med liknande kommuner är det två kommuner som har bättre avvikelse från modellberäknat värde och fem kommuner som har sämre.

Det genomsnittliga meritvärdet är lägre jämfört med förra året, från 218,8 till 217,4. Jämfört med liknande kommuner placerar sig Borås i mitten och bland kommunerna i Sverige även så i mitten. Över tid följer Borås i stort den nationella utveckling, men de två senaste åren har meritvärdet sjunkit mer än det nationella snittet har gjort.

Även för meritvärdet är det relativt stor spridning mellan skolenheterna från 188,1 till 238.

Även i relation till modellberäknat värde är Borås meritvärde lägre än förra året, men avvikelsen är något bättre än snittkommunen. Den skolan som presterade bäst är Särilaskolan med ett resultat på 15 meritpoäng bättre än modellberäknat värde.

⁵ SKR:

<https://skr.se/skr/skolakulturfrid/forskologrundochgymnasieskolakomvux/vagledningsvarpa-vanligafragor/samycketkostarskolan.2785.html>

4.3 Årskurs 6

Resultaten i årskurs 6 har förbättrats jämfört med förra året. I matematik nådde 87,6 % lägst E, en förbättring på 2,8 procentenheter. Resultatet ligger över nationella snittet. Över tid har nationella resultaten i matematik försämrats och Borås har i stort följt den kurvan. Årets resultat innebär att Borås ligger i den övre delen bland de mellersta 50 % bästa kommunerna och bäst bland jämförelsekommunerna.

I svenska är resultatet 93,1 % som nådde lägst E, en förbättring med två procentenheter. Resultatet ligger över det nationella snittet och bland de 25 % bästa kommunerna. I jämförelsegruppen är Borås näst bästa kommun. Över tid har nationella resultatet i svenska försämrats och Borås har i stort följt den kurvan. Även i ämnet svenska som andraspråk har resultatet förbättrats jämfört med föregående år. Förbättringen är 7,3 procentenheter och resultatet är bättre än nationella snittet.

4.4 Årskurs 3

Resultaten på nationella proven i årskurs 3 i Borås är lägre än förra året och det är det även i snittkommunen. I matematik är resultatet elva procentenheter lägre och under snittkommunens. Bland jämförelsekommunerna ligger Borås i mitten.

I svenska/svenska som andraspråk är resultatet sex procentenheter lägre än förra året och under snittkommunens. Bland jämförelsekommunerna ligger Borås i mitten.

4.5 Diskussion

Borås grundskoleverksamhet presterar elevresultat ungefär som en snittkommun i Sverige och följer i stort den nationella trenden över tid. Det finns alltid en viss variation i Borås resultat mellan åren och det har även jämförelsekommunerna. Det speglar en normal variation mellan olika årskullar. I år är resultaten i årskurs 3 och 9 lägre, medan de i årskurs 6 har förbättrats.

Borås har en socioekonomiskt segregerad skolverksamhet med stora skillnader i elevgruppernas förutsättningar. Det är ett förhållande som starkt försvårar möjligheterna att nå målen i skollag och läroplan, såväl kunskapsmålen som elevernas utveckling till kompetenta och ansvarskännande samhällsmedborgare. Eftersom elevgruppernas förutsättningar varierar så mycket är det också viktigt att redovisa resultat i relation till de modellberäknade värdena. Det gäller både för huvudmän och för skolenheter. Till exempel hade Särilaskolan, med sämst socioekonomiska förutsättningar i elevgruppen, den mest positiva avvikelser från modellberäknat värde för meritvärdet av Borås skolor i årskurs 9.

Det är en mycket stor utmaning att klara det kompensatoriska uppdraget. Enligt Skollagen⁶ ska skolan sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, skolans kompensatoriska uppdrag. Idag varierar dock resultaten mycket mellan olika elevgrupper och

⁶ SFS 2010:800. *Skollag*.

mellan olika skolor. Skolkommissionen har påvisat att det är ett mönster i hela riket och att skolegregation riskerar att påverka elevernas kunskapsutveckling och möjlighet att uppfylla skolans demokratiuppdrag på ett negativt sätt. En uppdelning av skolor riskerar att leda till försämrade likvärdighet i form av kvalitetsskillnader mellan skolor. Den innebär också att det viktiga värde som ligger i att elever med olika bakgrund möts i skolan urholkas.⁷

I en avhandling granskas kamrateffekter, det vill säga hur elevers resultat påverkas av vilken klass de går i. Studien visar att vad lärare gör i klassrummet har betydelse för enskilda elevers resultat, men på den aggregerade klassnivån tycks lärarens undervisning inte kunna ställa sig ovan den begränsande eller förstärkande effekt som olika elevsammansättningar kan få på undervisningen.⁸ Om elevsammansättningen är sådan att de allra flesta eleverna har begränsade förkunskaper begränsas även lärarens möjligheter att bedriva en utmanande undervisning. Detta är något som försvårar det kompensatoriska uppdraget och som visar på betydelsen av heterogena elevgrupper.

Borås Stad har genom arbetet för ett socialt hållbart Borås antagit målet om jämlika livsvillkor och förutsättningar för god hälsa för hela Borås Stads befolkning. Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska mellan grupper med olika social status samt mellan grupper som är diskriminerade, marginaliserade eller exkluderade. Den som inte har en fullföljd gymnasieutbildning riskerar i högre grad arbetslöshet, sämre hälsa, kriminalitet, behov av försörjningsstöd och låg grad av delaktighet i samhället. Grundskolan arbete för alla elevers gymnasiebehörighet spelar därmed en viktig roll för en god hälsa för hela Borås Stads befolkning.

Resultaten för Borås Stad visar liksom tidigare år oavsett ämne och årskurs på en relativt stor variation mellan skolorna. Grundskolenämnden tillämpar en kompensatorisk resursfördelning. Och inom ramen för den statliga satsningen Likvärdig skola⁹ genomför Borås Stads grundskolor insatser för att stärka det kompensatoriska uppdraget, statsbidraget används främst till personalförstärkningar vilka bland annat möjliggör flexgrupper, utökad undervisningstid och intensivundervisning. För att förbättra elevresultaten för den tredjedel av Grundskoleförvaltningens elever som är flerspråkiga har Grundskoleförvaltningen valt att utifrån en gedigen nulägesanalys arbeta med riktade insatser. Detta möjliggörs i samarbete med Skolverket utifrån den statliga satsningen Riktade insatser för flerspråkiga och nyanlända elevers lärande.¹⁰ Grundskoleförvaltningen har i sin analys sett ett behov av att öka likvärdigheten för de nyanlända och flerspråkiga eleverna inom förvaltningen.

⁷ Skolkommissionen (2017): <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2017/04/sou-201735/>

⁸ Bäckström, P. (2020). *Kamrateffekter i skolundervisning – En ramfaktorteoretisk analys*.

⁹ Skolverket (2023): <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-likvardig-skola-2023>

¹⁰ Skolverket: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/nyanlandas-utbildning/riktade-insatser-for-nyanlanda-och-flersprakiga-barn-och-elevers-utbildning>

Det behövs en ökad kompetens, höjd medvetenhet och förbättrad organisation i hela stöd och styrkedjan samt inom samtliga professioner. De prioriterade områdena som förvaltningen arbetar med är svenska som andraspråk, kartläggning av nyanlända elever, studiehandledning samt språkutvecklande arbetssätt. Elevhälsan och skolbiblioteken involveras också i arbetet utifrån skolornas nulägesanalyser. Vi har också utifrån nulägesanalyser specifika insatser för anpassad grundskola. Borås Stad deltar i satsningen från höstterminen 2021 och till och med vårterminen 2025.

I stort är flickors resultat bättre än pojkars, i såväl Borås som nationellt. Årets resultat avviker generellt inte från det. I matematik i årskurs 6 finns det en avvikelse i Borås där pojkarna har haft bättre resultat än flickorna de senaste två åren. Skolan klarar inte av att fullt ut kompensera för pojkars förutsättningar. Forskningen visar att könsskillnader i skolresultat uppstår i ett komplext samspel mellan samhälleliga och kulturella faktorer som exempelvis genusnormer, skolkultur och förväntningar från vuxna och kamrater. Normer för hur flickor och pojkar förväntas vara bidrar till ett socialt positionerande och till att det skapas hierarkier som leder till ett otryggt klimat. Variationen inom grupperna flickor och pojkar är emellertid stor. Föräldrarnas utbildningsbakgrund är en faktor som i hög grad samspelar med kön när det gäller elevernas skolresultat, och något som pojkar som grupp i högre grad än flickor förefaller påverkas av.¹¹ Borås Stads socioekonomiska utmaningar påverkar förutsättningarna för gruppen pojkar och dessutom är andelen pojkar i Borås relativt hög.

För att på ett bättre sätt motverka könsskillnader i skolresultat påverkar skolans förmåga att möta elevers olika förutsättningar genom att skapa inkluderande lärmiljöer, arbeta kompensatoriskt med centrala förmågor och studieteknik, göra förändringar i undervisningen och erbjuda eleverna fler sätt att redovisa sina kunskaper.¹² Borås arbete med digitalt stöd för att synliggöra och åtgärda enskilda och strukturella utvecklingsbehov inom matematik, insatser för flerspråkiga och nyanlända elevers lärande samt skolors fortsatta arbete med en ökad elevnärvard är några av insatserna som syftar till att alla elever höjer sina betygsresultat.

Grundskoleförvaltningen har under läsåret 22/23 infört det digitala verktyget Magma för elever i årskurs 1 till 9. Magma är ett digitalt läromedel, verktyg för screening av elevers kunskapsnivåer, träningsyta för eleverna och möjliggör kommunikation mellan lärare och elev för snabb respons. Elevernas resultat blir enkelt och snabbt synliga för läraren och kan aggregeras på nivåerna klass, årskurs, skolenhet och huvudman. Syftet med att införa Magma är att ge förutsättningar för att förbättra matematikundervisningen, organiseringen kring matematiken samt kvalitetsarbetet för att elevernas resultat ska förbättras. Det är för tidigt för att se om satsningen på Magma ger ökade elevresultat.

¹¹ SKL (2019). *Se, förstå och förändra - Att motverka könsskillnader i skolresultat*

¹² SKL (2019). *Se, förstå och förändra - Att motverka könsskillnader i skolresultat*

I Borås Stad har Grundskoleförvaltningen tagit ett helhetsgrepp om arbetet med läsförståelse och elevers språkutveckling genom en gemensam rutin för elevers språkutveckling som alla skolor ska använda. Förvaltningen har även infört det digitala screeningverktyget Lexplore, som mäter elevens ögonrörelser vid läsning. Elevens resultat blir synligt i realtid och statistik kan aggregeras på nivåerna klass, årskurs, skolenhet och huvudman. Lexplore är till för elever i årskurs 1 till 6 och innehåller även material och övningar anpassade till den nivå där eleven befinner sig. Resultaten från arbetet kring Lexplore redovisas i kvalitetsrapport undervisning och resultat.

GRUNDSKOLEFÖRVALTNINGEN

Hayne Hedin
Chef kvalitet och utveckling